

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., ve věci žalobce: **R. C. D., s.r.o.**, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Černého 517/13, 182 00 Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.5.2016, č.j. KrÚ 40762/2016/ODSH/12,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci:

Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Pardubic (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 29.2.2016, č.j. OSA/P-7387/15-D/41 a uvedené rozhodnutí potvrdil. Podle rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalobce jako provozovatel vozidla tovární značky Volkswagen, registrační značky vozidla XXX XXXX dopustil správního deliktu podle

ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) tím, že nezajistil v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu, aby při užití jím provozovaného vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, konkrétně, když nezjištěný řidič dne 8.12.2014 v době před 10:38 hod, kdy byl přestupek zjištěn a zadokumentován na nábřeží Závodu Míru poblíž čp. 2740 v Pardubicích zaparkoval vozidlo uvedené tovární a registrační značky v rozporu s dopravní značkou IP 25a (zóna s dopravním omezením, zakazuje se stání bez platné parkovací karty nebo zaplaceného parkovacího poplatku) a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu pro porušení ustanovení § 4 písm. c) téhož zákona. Za spáchaný správní delikt byla žalobci podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a dále mu byla na základě § 79 odst. 5 správního řádu uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

Žaloba a vyjádření žalovaného:

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“).

V první řadě žalobce namítá, že správní orgán prvního stupně postupoval v rozporu se zákonem o silničním provozu, neboť žalobce správnímu orgánu prvního stupně na výzvu učiněnou podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, jako provozovatel vozidla řádně sdělil totožnost řidiče, avšak správní orgán prvního stupně neprovedl všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele daného přestupku. Žalobce vytýká správnímu orgánu prvního stupně, že ho jako svědka nepředvolal k ústnímu jednání ve věci přestupku, neboť jemu byly známy okolnosti zapůjčení vozidla označenému řidiči. Dále žalobce sporuje jako nezákonný postup, kdy správní orgán prvního stupně ustanovil označenému řidiči opatrovníkem svého zaměstnance. Dle žalobce bylo řízení o přestupku vedeno pouze formálně za účelem zahájení řízení o správním deliktu s žalobcem jako provozovatelem vozidla. Žalobce tedy shledává nezákonný postup správního orgánu prvního stupně, a tudíž i nezákonnost žalovaného, který rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

Dále žalobce trvá na tom, že ve věci mělo být provedeno ústní jednání, když takový postup je nezbytný s ohledem na povahu správního deliktu jako trestního obvinění ve smyslu ust. čl. 6 odst. 1, odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Evropská úmluva“), jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Dle žalobce je totiž třeba použít s ohledem na povahu trestního obvinění analogii trestního práva a dovodit povinnost ústního jednání, přičemž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15.4.2015, č.j. 15A 14/2015-35, na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29.4.2015, č.j. 30A 56/2014-35 a dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 7.1.2016, č.j. 9As 139/2015-30, kdy žalobce tvrdí, že v těchto rozsudcích byla vyslovena povinnost nařídit ústní jednání ve věci správního deliktu.

Nadto žalobce uvádí, že, i pokud by nebylo nutno nařizovat ústní jednání, mělo být prováděno dokazování za jeho osobní účasti jako účastníka řízení s odkazem na ustanovení § 50 odst. 1 správního řádu. Dokazování, které bylo provedeno v průběhu správního řízení, považuje za nezákonné a tvrdí, že měl právo být vyzvolen o možnosti účastnit se provádění

dokazování mimo ústní jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 správního řádu, k čemuž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20.7.2015, č.j. 57A 51/2014-34, podle kterého je porušení uvedené zásady bezprostřednosti procesní vadou takové intenzity, že tato mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Žalobce trvá na tom, že v dané věci, přestože byl vyrozuměn písemností ze dne 7.1.2016 o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti následného seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, nevyrozuměl ho správní orgán a nepoučil ho výslovně o jeho právu přímo se dokazování účastnit.

Dále vznesl žalobce námitky do spáchání přestupku, když má za to, že nebylo prokázáno, že řidič vozidla skutečně parkoval v působnosti dopravní značky IP 25a a musel tak zakoupit parkovací lístek. Namítá, že správní orgán prvního stupně a následně žalovaný správní orgán vycházely pouze z úředního záznamu („předání věci“), který nemůže sloužit jako důkazní prostředek, k čemuž odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22.1.2009, sp. zn. 1As 96/2008, podle kterého úřední záznam poskytuje tzv. předběžnou informaci o věci a nelze jej považovat za důkaz. Dle žalobce je přitom „předání věci“ materiálně pouze úředním záznamem. Pokud jde o fotografie z místa spáchaného přestupku, pak žalobce tvrdí, že z fotografie s ohledem na absenci data a času pořízení není zřejmé, zda řidič skutečně zaparkoval v působnosti dopravní značky IP 25a na nábřeží Závodu Míru v Pardubicích a zda musel zakoupit parkovací lístek. Žalobce tvrdí, že na daném místě mohl řidič parkovat a fotografie mohly být pořízeny v neděli dne 7.12.2014 (den před údajným spácháním přestupku), kdy parkování není zpoplatněno. K neprůkaznosti fotografií bez uvedení data a času pořízení odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č.j. 30 A 80/2015- 43. Dále žalobce uvedl, že jím označený řidič hradí údajně vždy parkovné v Pardubicích pomocí sms, což však strážníci městské policie neprověřili, není tedy prokázáno, zda došlo ke spáchání přestupku. Stejně tak není z „předání věci“ zřejmé, za jakých faktických okolností ke zjištění údajného přestupku došlo. Dle žalobce neměl správní orgán prvního stupně dostatek podkladů pro zahájení správního řízení o správním deliktu s žalobcem jako provozovatelem vozidla.

Dále žalobce uplatnil námitku promlčení správního deliktu provozovatele vozidla s tím, že v době spáchání přestupku nebyla stanovena lhůta k projednání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích, avšak s ohledem na to, že tento musí vykazovat znaky přestupku podle § 125f odst. 2 písm. c) zákona o provozu na pozemních komunikacích, vztahovala se na tento správní delikt lhůta projednatelnosti přestupku, a to lhůta 1 roku. Žalobce odkázal na Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů, obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb., zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č.j. 8/2013-160/OST/5: „*Správní delikt provozovatele vozidla nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než 1 rok. Tuto analogii § 20 odst. 1 zákona o přestupcích doporučujeme uplatnit v souladu se zásadou správního řízení „in dubio mitius“.* Podle žalobce tak byl postup žalovaného v rozporu s principem právní jistoty, neboť bylo rozhodnuto v rozporu s uvedenou metodikou.

Pokud jde o samotnou skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla a zejména o povinnost stanovenou podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, ta je dle právního názoru žalobce v rozporu s Ústavou a s Listinou základních práv a svobod. Žalobce

odmítá presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť se jedná o uzákonění pravidla vyžadujícího nesporné chování, když provozovatel vozidla není schopen ovlivnit chování řidiče. Žalobce se dovolává analogie se situací, kdy držitel zbraně by odpovídal za trestný čin proti životu a zdraví, pokud by čin spáchal ten, jemuž byla zbraň po právu svěřena, přičemž takový skutečný střelec by vyvázl bez trestu.

Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí včetně předcházejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na skutkovém a právním zhodnocení tak, jak jej předestřel v žalobou napadeném rozhodnutí, přičemž doplnil, že žalobce neprokázal úhradu parkovného pomocí sms, a navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

Posouzení věci krajským soudem:

Z oznámení Městské policie Pardubice o podezření ze spáchání přestupku na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích ze dne 13.3.2015, které bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno téhož dne, se podává, že byl zadokumentován přestupek ve věci nezjištěného řidiče, jak popsán shora (vozidlo tovární značky Volkswagen, registrační značky vozidla XXX XXXX, 8.12.2014- 10:38, nábřeží Závodu Míru, Pardubice, čp. 2740, neplacené stání IP 25a). K oznámení byla přiložena fotodokumentace, kdy je na třech snímcích zachyceno uvedené vozidlo, z nichž je nepochybné, že vozidlo je zaparkováno bez umístění parkovacího lístku na viditelném místě za čelním sklem vozidla. Ve správním spise je založena karta vozidla uvedené registrační značky, podle které je provozovatelem vozidla právě žalobce. Výzva k zaplacení částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ze dne 18.5.2015 byla žalobci doručena spolu s fotodokumentací do datové schránky dne 25.5.2015. Žalobce byl ve správním řízení zastoupen obecným zmocněncem FLEET Control, s.r.o., který správnímu orgánu prvního stupně podáním ze dne 2.6.2015 bez podání dalších informací sdělil, že v uvedené době měl vozidlo k užívání pan L. Y., nar. Vzhledem k tomu, že se uvedené osobě nepodařilo doručit předvolání k podání vysvětlení, neboť dle záznamu poštovního doručovatele je adresát neznámý (a to jak na adrese uvedené zmocněncem žalobce, tak na adrese K Ž. 7, P., která byla zjištěna správním orgánem prvního stupně), byl jí usnesením ze dne 26.10.2015 ustanoven opatrovník Ing. C. Š., pracovník Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru organizačního a právního a krajského živnostenského úřadu, který se k věci vyjádřil při ústním jednání konaném dne 26.11.2015 v tom smyslu, že spáchání přestupku panem L. Y. nebylo ničím prokázáno. Následně dne 30.11.2015 bylo vydáno rozhodnutí o zastavení řízení ve věci přestupků, kterých se měl dopustit pan L. Y., (jednalo se celkem o čtyři skutky údajného parkování v rozporu se zákonem). Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 1.1.2016.

Dne 11.1.2016 byla zmocněnci žalobce doručena písemnost, která obsahovala sdělení o zahájení správního řízení, vyrozumění o provedení důkazů mimo ústní jednání a poučení o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. V uvedené písemnosti bylo obsaženo výslovné poučení o tom, že důkazy, a to listiny obsažené ve správním spise, budou prováděny mimo ústní jednání dne 8.2.2016 v 9:30 hodin v budově Magistrátu města Pardubic s tím, že poté bude mít správní orgán shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí. K vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí byla žalobci stanovena lhůta 5 dnů od provedení důkazů s uvedením času, kdy se lze dostavit ke správnímu orgánu prvního stupně

s tím, že je možné dohodnout i jiný čas. Dále je ve správním spise založen záznam o provedení důkazu listinou ze dne 8.2.2016 v době od 9:00 do 9:30 hodin. Výslovně je zde uvedeno, že se účastník řízení k provedení důkazů nedostavil.

Dne 29.2.2016 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí (ve znění opravného usnesení ze dne 24.5.2016), které bylo následně rozhodnutím žalovaného k odvolání žalobce potvrzeno, jak uvedeno shora. Dle odůvodnění vzal správní orgán prvního stupně na základě oznámení Městské policie Pardubice a na základě pořízené fotodokumentace za prokázané, že vozidlo, jehož je žalobce provozovatelem, stálo v rozhodnou dobu bez uhrazeného parkovacího poplatku v působnosti dopravní značky IP 25a (zóna s dopravním omezením, zakazuje se stání bez platné parkovací karty nebo zaplaceného parkovacího poplatku), tedy vzal za prokázané, že se nezjištěný řidič dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, tedy uzavřel, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť nezajistil v rozporu s ust. § 10 zákona o silničním provozu, aby byly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, přičemž jeho odpovědnost je objektivního charakteru, tedy bez ohledu na zavinění.

Žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně blanketním odvoláním, které dne 30.3.2016 k výzvě správního orgánu prvního stupně doplnil o námitku neprovedení ústního jednání ve věci, námitku promlčení správního deliktu a o námitku, že mělo být zahájeno řízení o přestupku s panem L. Y. Bližší informace k okolnostem údajného zapůjčení vozidla či k osobě řidiče však žalobce neuvedl.

Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí shrnul skutková zjištění a průběh správního řízení před správním orgánem prvního stupně. K odvolacím námitkám uvedl, že řízení ve věci přestupku bylo s označenou osobou údajného řidiče zahájeno, avšak pro nedostatek důkazů bylo v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“) zastaveno, tedy byly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu podle § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu. Ve vztahu k námitce absence ústního jednání žalovaný zdůraznil, že takovou povinnost nelze dovodit z ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu a že v dané věci byl žalobce dostatečně poučen podle § 36 odst. 3 správního řádu, přičemž o důkazech provedených mimo ústní jednání byl sepsán řádně záznam, což odpovídá postupu, který byl akceptován NSS v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015 – 51 a obdobně rovněž v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích ze dne 8.7.2015, č.j. 52A 65/2014-38, podle kterého není dána zákonná povinnost nařizovat ústní jednání ve věci správního deliktu. K odvolací námitce promlčení správního deliktu pak žalovaný zaujal ten právní názor, že prekluzivní lhůta v délce jednoho roku se týká pouze přestupků, nikoliv správního deliktu provozovatele vozidla.

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích řádně uplatněných žalobních bodů, a to podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.), přičemž ve věci bylo rozhodnuto po provedení ústního jednání. Krajský soud poznamenává, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případě shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, což v této věci činí (viz např. rozsudek NSS ze dne 27.7.2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb.

NSS, či rozsudky NSS ze dne 2.7.2007, č.j. 4 As 11/2006-86, ze dne 29.5.2013, č.j. 2 Afs 37/2012-47). K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou z dílčí argumentace a tu obsáhle vyvrátit, tedy zrcadlit veškeré žalobní námitky ve své argumentaci, nýbrž jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (viz rozsudek NSS ze dne 3.4.2014, č.j. 7 As 126/2013-19).

Ke stěžejní námitce údajného „promlčení“ správního deliktu uvádí krajský soud následující argumentaci. Otázkou prekluze, tedy zániku odpovědnosti za správní delikt v době před nabytím účinnosti novely zákona o silničním provozu, ke dni 7. 11. 2014 (zákon č. 230/2014 Sb.), přičemž určité pochybnosti panovaly pouze ve vztahu k nepodnikající fyzické osobě, jako provozovateli vozidla, se zabýval NSS v rozsudku ze dne 22.6.2017, č.j. 10 As 308/2016 – 20, když dospěl k jednoznačnému závěru, že odpovědnost fyzické osoby za správní delikt provozovatele vozidla (§ 125e odst. 5 a § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 6. 11. 2014) zaniká ve stejné lhůtě jako odpovědnost právnické osoby za správní delikt podle citovaného zákona (§ 125e odst. 3 tohoto zákona *per analogiam*), nikoli v roční lhůtě podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Uvedená žalobní námitka však není důvodná již z toho důvodu, že přímo podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu (ve znění platném v době spáchání správního deliktu) odpovědnost právnické osoby za správní delikt (žalobce je právnickou osobou) zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Správní delikt žalobce byl spáchán dne 8.12.2014, správní orgán se o něm dozvěděl dne 13.3.2015 a správní řízení o správním deliktu bylo zahájeno dne 11.1.2016 doručením sdělení o zahájení správního řízení zmocněnci žalobce. Tedy je zjevné, že správní řízení bylo zahájeno v souladu s ust. § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu.

Dále se krajský soud zabýval namítaným nesplněním podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu ve smyslu ust. § 125f odst. 4 písm. a), b) zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezačal řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek NSS ze dne 16.11.2014, č.j. 1As 131/2014-45). Na prvním místě je tedy odpovědnost přestupce za přestupek, což vyplývá i z ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Zcela jasným primárním úmyslem zákonodárce právní úpravy správního deliktu dle ust. § 125f zákona o silničním provozu „*je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu povinnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci – nástroje spáchání protiprávnosti – z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 11.12.2014, č.j. 3As 7/2014-21). „*Bylo by proti smyslu*

úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku“ (srov. rozsudek NSS ze dne 22.10.2015, čj. 8As 110/2015-46). Jen v případě, pokud mají správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, tak jen v tom případě se o to musí pokusit (srov., srov. rozsudek NSS ze dne 22.10.2015, čj. 8As 110/2015-46). Takovým případem může být například situace, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu informace o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu. V takovém případě správní orgány by měly a mohly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28.8.2014, č.j. 30A 92/2013-27 citovaný v rozsudku NSS ze dne 22.10.2015, čj. 8As 110/2015-46). Avšak naopak v případě, pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat, nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodů podle § 60 odst. 1 věty za středníkem, zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích, naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt (srov. výše citovaný rozsudek NSS). V daném případě se zjevně nepodařilo doručovat žalobcem označené osobě údajného řidiče, přičemž nebyly v průběhu řízení o přestupku zjištěny žádné důkazy, které by prokazovaly spáchání přestupku údajného řidiče, tudíž bylo řízení o přestupku takové osoby v souladu s § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, zastaveno. Pokud žalobce disponoval okolnostmi podstatnými pro prokázání viny uvedené osoby, bylo na něm, aby je správnímu orgánu sdělil. Žalobce tak však v konkrétní rovině neučinil v průběhu celého správního řízení, dokonce ani v žalobě. Žalobce ani v odvolání nenamítal, že nebyl předvolán k ústnímu jednání ve věci přestupku jako svědek. Za takové procesní situace nemůže být správnímu orgánu prvního stupně důvodně vytýkán jako nezákonný jeho postup, kdy zahájil řízení o přestupku, přičemž osobě označené za řidiče ustanovil z důvodu neznámého pobytu opatrovníka a následně po provedení ústního jednání ve věci bez předvolání žalobce zastavil řízení o přestupku a zahájil řízení o správním deliktu s žalobcem jako provozovatelem vozidla. Námitka žalobce o tom, že nemělo být zahájeno správní řízení o správním deliktu provozovatele vozidla je nedůvodná, neboť správní orgán prvního stupně v daném případě fakticky, nikoliv pouze formálně, jak tvrdí žalobce, učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele uvedeného přestupku ve smyslu ust. § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

V řízení o správním deliktu se pak žalobce mohl zbavit své objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla zásadně pouze, pokud by prokázal, že mu jeho vozidlo před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích bylo odcizeno nebo mu byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo že podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel (srov. ust. § 125f odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích). Takové liberační důvody však žalobce neuplatnil.

Pokud jde o samotné prokázání spáchání přestupku a spáchání správního deliktu, pak tato okolnost byla jednoznačně prokázána provedením důkazu oznámením přestupku spolu s fotodokumentací události. Důkazy byly řádně provedeny mimo ústní jednání, byl o nich řádně

pořízen záznam, jak popsáno shora. K tomu, že se jednalo o důkaz získaný od strážníků městské policie, krajský soud zdůrazňuje, že žalobce v dané věci neuvedl žádné konkrétní námitky proti nezaujatosti a nestrannosti dotčených strážníků městské policie, tedy není žádný rozumný důvod pochybovat o jejich nestrannosti v dané věci, jak ostatně odpovídá i judikatuře NSS (viz např. rozsudek NSS ze dne 27.9.2007, č.j. 4 As 19/2007-114). Tedy nebylo zjištěno, že by zasahující strážníci Městské policie Pardubice měli na výsledku zásahu jakýkoliv zájem, když vykonávali svou povinnost a ani nebylo zjištěno, že by při tomto zásahu překročili míru nezbytnou k dosažení legitimního účelu. K použitelnosti těchto listin včetně fotografií jako důkazu krajský soud odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 20.6.2017, č.j. III. ÚS 1319/2017 (bod 9): „*Ústavnímu soudu nezbyývá, než přisvědčit NSS, že odsouzení za přestupek není nezbytně nutný výsledek policistů provádějících měření, neexistují-li objektivní pochybnosti o jeho správnosti. Ostatně ani v trestním řízení, na jehož standardy stěžovatel upozorňuje, není úplně obvyklé, aby soud vyslýchal policisty provádějící kupříkladu ohledání místa činu či srovnání genetických nebo balistických vzorků. Takový výsledek je naopak spíše výjimkou v situaci, kdy úřední listiny obsahují nějaké nedostatky, nebo rozporuje s dalšími důkazy. U méně závažné přestupkové agendy tak není takový postup rovněž nutný. Úřední záznamy totiž mimo jiné nahrazují výpovědi policistů, kteří by již, zcela pochopitelně, nemuseli být schopni jednotlivé dopravní přestupky kupříkladu s odstupem jednoho roku identifikovat a vzájemně od sebe odlišit.*“ Tedy, rovněž na základě tohoto nálezu Ústavního soudu je namístě uzavřít, že fotodokumentace spolu s oznámením o podezření ze spáchání přestupku, které zpracovala Městská policie Pardubice, je dostatečným důkazem o spáchání přestupku včetně té okolnosti, že vozidlo parkovalo v působnosti dopravní značky IP 25a bez uhrazeného parkovacího poplatku, a to jakýmkoliv způsobem, tedy včetně případné úhrady pomocí sms. Krom toho, žalobce uplatnil pouze obecné tvrzení o obvyklé úhradě parkovného pomocí sms údajným řidičem prvně až v žalobě, přičemž toto tvrzení v tomto konkrétním případě ničím neprokázal. Na posouzení zákonnosti přijatého skutkového závěru nemůže ničeho změnit ani tvrzení žalobce o tom, že řidič zde mohl parkovat a fotografie mohly být pořízeny v neděli dne 7.12.2014. Sám žalobce na místě nebyl, toto alespoň netvrdil. Žalobce dokonce ani netvrdil, že řidič zde parkoval v neděli, nýbrž toto uvádí pouze jako alternativu. Krajský soud však nenalezl žádný rozumný důvod, jak již uvedeno, k tomu, aby pochyboval o pravdivosti údajů uvedených strážníky městské policie v oznámení přestupku.

Pro úplnost lze doplnit, že materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost, která spočívá v ohrožení nebo porušení zájmů a hodnot chráněných zákonem. Rozsudek NSS ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008-45 přitom akceptuje ten výklad, že naplnění formální skutkové podstaty přestupku sebou zpravidla nese i naplnění materiálního znaku přestupku: „*Jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, tedy naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti*“. Tedy je zjevné, že k naplnění materiálního znaku přestupku nedojde pouze v případě, kdy není porušen, ale ani ohrožen chráněný zájem společnosti, nikoliv toliko právem chráněný zájem konkrétního účastníka silničního provozu. V dané věci je přitom z podkladů pořízených strážníky Městské policie Pardubice zjevné, že byl porušen zájem společnosti na dodržování pravidel silničního provozu vyjádřený dopravní značkou IP 25a. Námitka žalobce o neprokázání jednání, které mělo vykazovat znaky přestupku, je tak zcela nedůvodná. Nad rámec uvedeného (*obiter dictum*) krajský soud uvádí, že nepřehlédl tu okolnost, že osoba, kterou žalobce označil za údajného řidiče, byla označena již opakovaně ve věci různých provozovatelů vozidla, jak ostatně vyplývá i ze samotného

usnesení o zastavení řízení ve věci přestupků, které je obsaženo ve správním spise a o němž bylo již zmíněno výše. Nabízí se tak otázka věrohodnosti či účelovosti takového uplatněného tvrzení žalobcem za situace, kdy se jedná o osobu cizí státní příslušnosti, které se zjevně nedaří doručovat. Pro úplnost krajský soud konstatuje, že tyto právě uvedené okolnosti nejsou nosnými důvody tohoto rozsudku.

Žalobce dále namítal absenci ústního jednání v průběhu správního řízení, přičemž krajský soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že taková povinnost ve věci správního deliktu není správnímu orgánu uložena. Již bylo ustálenou judikaturou NSS opakovaně konstatováno, že ústní jednání je zajištěno v řízení před správními soudy, jak vyplývá z právní úpravy obsažené v s.ř.s. Naopak v dané věci krajský soud nepřihlíží k žalobcem odkazovaným rozsudkům zejména krajských soudů (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15.4.2015, č.j. 15 A 14/2015-35, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 29.4.2015, č.j. 30 A 56/2014-35), neboť jimi není vázán. K čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod NSS totiž v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č.j. 1 As 166/2015-29 (bod 12) uvedl: „*Judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek (viz rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 16. 11. 2010 ve věci Taxquet proti Belgii, stížnost č. 926/05, § 84 a tam uvedené odkazy na další judikaturu). Ke splnění požadavků čl. 6 Úmluvy proto podle Nejvyššího správního soudu plně postačuje, pokud bude ústní jednání nařízeno v řízení před správním soudem. Důležitou roli hraje i skutečnost, že je možné se práva na spravedlivý proces vzdát (viz např. rozsudek ESLP ze dne 21. 2. 1990 ve věci Håkansson a Stureson proti Švédsku, stížnost č. 11855/85, § 66). Pokud tedy obviněný ze správního deliktu netrvá na konání ústního jednání v řízení o jeho žalobě ve smyslu § 51 s. ř. s., nemůže později namítat, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Na stejných zásadách stojí i právo plynoucí z čl. 38 odst. 2 Listiny (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 2. 2015, sp. zn. I. ÚS 2852/14, bod 28). Z těchto ustanovení podle Nejvyššího správního soudu neplyne jednoznačná povinnost správních orgánů projednávajících obvinění ze správního deliktu nařít ústní jednání.*“

K požadavkům vnitrostátní právní úpravy NSS v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č.j. 8 As 110/2015-46 (bod 23) uvedl: „*Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařít ústní jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, č.j. 3 As 32/2004 – 53). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č.j. 7 As 57/2010 – 82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.*“ Na základě těchto názorů došel NSS v rozsudku ze dne 7. 4. 2016, č.j. 5 As 122/2015-18, k závěru, že: „*V intencích judikatury zdejšího soudu správní orgány tedy nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků.*“ Podle § 49 odst. 1 správního řádu platí, že ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Takovou povinnost nestanoví správnímu orgánu ani zákon o silničním provozu jako zvláštní zákon, který vymezuje skutkovou

podstatu správního deliktu, tedy správní orgán k tomu, aby nařídil ústní jednání, nebyl povinen na základě právní úpravy, ale ani takovou povinnost nelze dovodit na základě individuálních okolností dané věci. Správní orgán prvního stupně totiž řádně provedl dokazování mimo ústní jednání v souladu s ustanovením § 51 správního řádu a o provedení takového důkazu v souladu s ustanovením § 53 odst. 6 správního řádu učinil záznam do spisu, jak je již uvedeno shora. Krajský soud sice zjistil, že dle zaslaného poučení žalobci mělo být dokazování prováděno v čase od 9:30 hod., následně však bylo provedeno již od 9:00 do 9:30 hod. téhož dne, avšak podstatné je, že žalobce, ač byl řádně poučen, se k provedení dokazování vůbec nedostavil, tedy ani v 9:30, což žalobce nespороval, a dále, že je ve spise o provedeném dokazování učiněn záznam, jak již uvedeno. Tedy s ohledem na to, že se žalobce k dokazování neodstavil, nelze uzavřít, že byl postupem správního orgánu prvního stupně a následně žalovaným zkrácen na svých procesních právech. Nelze totiž uzavřít, že pokud by se žalobce dostavil, že by pak správní orgán prvního stupně provedení dokazování za jeho účasti nezopakoval.

Nadto lze uvést, že právo účastníka řízení seznámit se s obsahem správního spisu před vydáním rozhodnutí, pokud byly prováděny listinné důkazy (včetně zhlédnutí fotografie) je dostatečně zaručeno ustanovením § 36 odst. 3 či § 38 odst. 1 správního řádu (viz *mutatis mutandis* /přiměřeně/ např. rozsudek NSS ze dne 29.5.2015, č.j. 5 As 197/2014-26). Tedy ani o provádění důkazů listinami obsaženými ve správním spise nemusel být žalobce vyrozumíván, neboť ve vztahu k těmto listinám, rovněž tak fotografiím, které jsou zachyceny v listinné podobě, neboť jsou vytištěny na listu papíru, má žalobce zachováno právo pro seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Postup § 51 odst. 2 správního řádu je totiž vyhrazen pro provádění těch důkazů, při jejichž provádění spolupůsobí vedle věcného obsahu důkazu i další skutečnosti, které, ač nejsou bez vlivu na posouzení věrohodnosti zdroje důkazů, nemohou být vyjádřeny v protokolu. Jiná situace je u důkazu, který ve správním spise zůstává založen. Nadto ani okolnost absence ústního jednání v řízení o přestupku není automaticky vadou řízení mající za následek zrušení žalovaného správního rozhodnutí. Tak např. NSS v rozsudku ze dne 16.3.2005, č.j. 3 As 46/2004-60, dospěl k závěru, že správní orgán, který v prvním stupni v řízení o přestupku rozhodl, aniž by nařídil ústní jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích), se dopustil vady řízení, tato vada však nemusí mít bez dalšího vliv na zákonnost rozhodnutí.

Konečně žalobce namítal, že skutková podstata správního deliktu je v rozporu s Ústavou a s Listinou základních práv a svobod, když tvrdil, že v podstatě zakotvuje presumpci viny provozovatele vozidla. K této námitce krajský soud odkazuje jednak na tu okolnost, že daný správní delikt je založen na objektivní odpovědnosti, tedy není možné argumentovat zásadou presumpce nevinu a dále na rozhodnutí NSS ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21, v němž je vysloven tento závěr: „*Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci-nástroje spáchání protiprávnosti- z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s*

užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby. Uvedené nabývá význam právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník věci-uživatel. Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn., zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“

Rovněž Ústavní soud dospěl k závěru, že se nejedná o úpravu protiústavní. Usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15 (dostupné na www.nalus.usoud.cz), totiž odmítl návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. V odůvodnění zmíněného usnesení přitom uvedl: „*Pochybení obecných soudů a správních orgánů s ústavní intenzitou není Ústavním soudem ve věci spatřováno. Právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Obecné soudy řádně, logicky a na podkladě dostatečného důkazního stavu vyložily, proč neposoudily námitky stěžovatele proti správnímu rozhodnutí o vyslovení viny a sankce za spáchaný správní delikt jako důvodné.*“ Jak dále uvedl NSS v rozsudku ze dne 23.3.2016, č.j. 6 As 128/2015-32: „*Z tohoto lze tedy dovozovat obecný závěr o ústavní konformnosti předmětné právní úpravy. Pokud by totiž Ústavní soud považoval předmětné ustanovení za protiústavní, byla by pak jeho aplikace provedená správními orgány a soudy logicky stížena protiústavností. Ústavní soud však výslovně uvedl, že v postupu soudů a správních orgánů nespátřuje pochybení dosahující intenzity protiústavnosti.*“ Na základě uvedeného je tedy krajský soud toho názoru, že se nejedná o protiústavní právní úpravu.

Závěr a náklady řízení:

Krajský soud se plně ztotožnil s žalovaným rozhodnutím, dospěl k jednoznačnému závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední

den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 29. listopadu 2017

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: